Hälso- och sjukvårdsnämnden

FÖRSLAG TILL BESLUT
2021-05-25

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Ärende 6
HSN 2021-0847

Förfrågningsunderlag för nytt vårdval inom barn- och ungdomsmedicinsk öppenvård

Vi socialdemokrater välkomnar att denna stora revidering av vårdvalsområdet barn- och ungdomsmedicinsk öppenvård. Vårdvalet har sedan start haft stora problem med bristande specialistkompetens, att fel patientgrupper besökt vårdvalsmottagningarna samt att vården inom vårdvalet inte samverkat med övriga barnsjukvården. Trots de uppenbara bristerna har den politiska ledningen återkommande sedan införandet hävdat att valfriheten och den ökade tillgängligheten varit viktigast – uppenbarligen viktigare än kvalitén på vården. När profession och patientföreningar larmat om bristande kompetens och vårdkvalitet på flera mottagningar har majoriteten istället hänvisat till att det finns fler mottagningar än tidigare. Vår kritik ligger även i att majoriteten släppt kostnadskontrollen av vården och därmed inte styr fördelningen av våra gemensamma resurser på ett medvetet sätt.

De förändringar som nu föreslås är bra för de barn och föräldrar som berörs. Vår kritik kvarstår dock trots förbättringar för större mottagningar, krav på högre specialistkompetens och förslag för att öka den geografiska spridningen av mottagningar. Denna typ av komplex vård behöver samverka med övriga vårdsystemet, inte minst den sjukhusdrivna specialistvården och primärvården och borde därför inte upphandlas via vårdval genom lagen om valfrihet (LOV).

Vi socialdemokrater menar att det finns ett starkt behov av att regionen ska kunna styra och planera hur och var den barn- och ungdomsmedicinska vården etableras i regionen. I dagsläget finns mer vård i välbärgade områden än i delar av regionen där vårdbehovet beräknas vara större exempelvis tre mottagningar på Östermalm men ingen i Nynäshamn. Revideringarna som föreslås i ärendet att den fasta ersättningen kompletteras med ett CNI-tillägg beroende på etablering tror inte vi är tillräckligt för att garantera en

etablering av vården i hela regionen efter vårdbehov. Förslagen är snarare konstgjord andning som riskerar att misslyckats.

Vi ser även en stor risk när man föreslår en produktionsbaserad ersättning att den barn- och ungdomsmedicinska vården kommer att fortsätta att ta emot patienter som egentligen borde besöka primärvården. Vi vill se en satsning på barnkompetensen inom vårdcentralerna för att kunna öka tillgängligheten av vård på rätt vårdnivå. Det är ekonomiskt klokt och bra för patienterna. Dessutom borde akutsjukhusens barnsjukvård delta i öppenvårdsuppdraget som de tidigare sjukhusdrivna BUMM:arna. Det är en självklar och klok koppling som skulle göra att regionen betydligt bättre tog tillvara på den samlade specialistkompetens samt förbättrade möjligheterna för utbildnings-och forskningsuppdraget.

Vi vill även betona att regionen måste ha kontroll över att vårdgivarna uppfyller kraven inom vårduppdraget och ha möjlighet att säga upp avtal när avtal bryts. Vi ställer oss frågande inför att man inte tagit större initiativ till att kunna skärpa möjligheterna till juridiska konsekvenser gentemot de vårdgivare som begår avtalsbrott.

Socialdemokraterna föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden besluta

att vårdvalsområdet barn- och ungdomsmedicinsk öppenvård avvecklas.

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att upphandla barn- och ungdomsmedicinsk öppenvård enligt lagen om offentlig upphandling samt verksamheter i egen regi.

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att återkomma till nämnden med ett förslag på förfrågningsunderlag.